

**БАЙГАЛЬ ОРЧИНД НӨЛӨӨЛӨХ БАЙДЛЫН ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТУХАЙ
ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСЛИЙН
ТАЛААР БАЙГАЛЬ ОРЧИН, ХҮНС, ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БАЙНГЫН
ХОРООНООС ГАРГАСАН ЗАРЧМЫН ЗӨРҮҮТЭЙ САНАЛЫН ТОМЬЁОЛОЛ**

**Нэг.Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын
хороо дэмжсэн санал:**

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.9 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“7.9.Төслийг байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөлөл, цар хүрээ, төсөл хэрэгжих газар нутгийн байршил, хүчин чадлыг харгалзан дараах байдлаар ангилна:

7.9.1.зэрэглэл I буюу их эрсдэлтэй төсөлд байгаль орчин, нийгмийн бүрэлдэхүүн хэсэгт үзүүлэх сөрөг болон хуримтлагдах нөлөөлөл нь төслийн нөлөөллийн бүсийн хэмжээгээр хязгаарлагдахгүй, байгаль орчин, нийгмийн сөрөг нөлөөллийг бууруулахад нэмэлт арга хэмжээ шаардлагатай, газар чөлөөлөлтийн хамрах хүрээ ихтэй үйл ажиллагааг;

7.9.2.зэрэглэл II буюу дунд эрсдэлтэй төсөлд байгаль орчин, нийгмийн бүрэлдэхүүн хэсэгт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл нь төслийн нөлөөллийн бүсийн хэмжээгээр хязгаарлагдах боломжтой, байгаль орчин, нийгмийн сөрөг нөлөөллийг бууруулахад нөхцөл, болзолтой арга хэмжээ шаардлагатай, газар чөлөөлөлтийн хамрах хүрээ хязгаарлагдмал үйл ажиллагааг;

7.9.3.зэрэглэл III буюу бага эрсдэлтэй төсөлд байгаль орчин, нийгмийн бүрэлдэхүүн хэсэгт үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөлөл хязгаарлагдмал, эсхүл эрсдэлгүй үйл ажиллагааг.”

Санал гаргасан:

**Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Уянга, Н.Алтаншагай,
Б.Бат-Эрдэнэ, Г.Ганбаатар, С.Замира, Ц.Идэрбат,
Ц.Мөнхбат, Б.Мөнхсоёл, С.Одонтуяа
/цаашид “Ажлын хэсэг” гэх/**

2.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.13 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“7.13.Төсөл хэрэгжүүлэгч нь байгаль орчны ерөнхий үнэлгээнд санал авах хүсэлтийг төслийн товч танилцуулга, газрын эрхтэй холбоотой баримт бичгийн хамт тухайн сум, дүүргийн Засаг даргад гаргана.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

3.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.14 дэх хэсгийн “ажлын 10 хоногт” гэснийг “ажлын 15 хоногт” гэж, “хариу өгсөнд” гэснийг “зөвшөөрсөнд” гэж тус тус өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

4.Төслийн 2 дугаар зүйлийн “3.1.4 дэх заалтын “үнэлгээ гэж” гэсний дараа “зэрэглэл I, зэрэглэл II” гэж,” гэснийг, төслийн 4 дүгээр зүйлийн “3 дугаар зүйлийн 3.1.4 дэх хэсгийн “байгаль орчны” гэснийг “байгаль орчин, нийгмийн” гэж,” гэснийг болон төслийн 5 дугаар зүйлийг хасаж, 3.1.4 дэх заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулж төслийн 3 дугаар зүйлд нэмэх:

“3.1.4.“байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ” гэж зэрэглэл I, зэрэглэл II төслийн техник, эдийн засгийн төлөвлөлтийн баримт бичиг, зураг төсөл, улсын болон бүс нутаг, салбарын хэмжээнд хэрэгжүүлэх хөгжлийн хөтөлбөр, төлөвлөгөөг боловсруулах явцад тэдгээрийг хэрэгжүүлэх нутаг дэвсгэрийн байгаль орчин, нийгмийн төлөв байдлыг судлан тогтоож цаашид төсөл, хөтөлбөр, төлөвлөгөө, бодлого боловсруулахад анхаарах байгалийн нөхцөл, орчны онцлогийг тодорхойлохыг;”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

5.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 4 дэх заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.6 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“7.6.Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний тайланд шинжилгээ хийж, дүгнэлт гаргах ерөнхий шинжээч, шинжээчийн эрхийг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Төрийн захиргааны төв байгууллага олгох бөгөөд дараах шаардлагыг хангасан байна:

7.6.1.ерөнхий шинжээч нь Төрийн албаны тухай хуулийн 23.2.2-т заасан шаардлагыг хангасан, байгаль орчны чиглэлээр 8-аас доошгүй жил ажилласан, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх мэргэжлийн чадвар, ажлын туршлагатай байх;

7.6.2.шинжээч нь Төрийн албаны тухай хуулийн 18.1.4-т заасан шаардлагыг хангасан, байгаль орчны чиглэлээр 3-аас доошгүй жил ажилласан, байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх мэргэжлийн чадвар, ажлын туршлагатай байна.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

6.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 7 дахь заалт буюу 9 дүгээр зүйлийн 9.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“9.4.Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээгээр батлагдсан менежментийн төлөвлөгөөнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах, хянах, тайлагнах журам, аргачлалыг байгаль орчны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.”

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

7.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 9 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийн "хамтран" гэсний дараа "төсөл хэрэгжих нутаг дэвсгэрийн захиргаа," гэж нэмэх".

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

8.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 10 дахь заалт буюу 14.1.2 дахь заалтын "орон нутгийн захиргаа" гэснийг "нутаг дэвсгэрийн захиргаа" гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

9.Төслийн 7 дугаар зүйлийн хуулийг дагаж мөрдөх хугацааг "2026 оны 8 дугаар сарын 01" гэж өөрчлөх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

10.Төслийн талаарх зарчмын зөрүүтэй саналын томъёолол дэмжигдсэнтэй холбогдуулан төслийн нэр томъёог жигдлэх, зүйл, хэсэг, заалтын дугаарыг нийцүүлж өөрчлөх, бүтэц найруулга, хууль зүйн техникийн засварыг хийх.

Санал гаргасан: Ажлын хэсэг

**Хоёр.Байгаль орчин, хүнс, хөдөө
аж ахуйн байнгын хороо дэмжээгүй санал:**

1.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 4 дэх заалт буюу 7 дугаар зүйлийн 7.14 дэх хэсгийг хасах.

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Сэддорж

2.Төслийн 1 дүгээр зүйлийн 10 дахь заалт буюу 18 дугаар зүйлийн 18.7 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

"18.7.Иргэн тухайн төслийн үйл ажиллагаатай нь холбогдуулан газрын хэвлийн баялгийн ашиглалтын нөхцөл байдал, байгаль орчинд үзүүлж байгаа нөлөөлөл, нөхөн сэргээлтийн талаар мэдээлэл авах, танилцах хүсэлтийг төсөл хэрэгжүүлэгч, төрийн байгууллага, албан тушаалтанд гаргаж болох бөгөөд төслийн нөлөөлөлд өртөх иргэдийн олонхын бичгээр өгсөн зөвшөөрөлгүйгээр байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээг эергээр дүгнэхийг хориглоно."

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Сэддорж

3.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 9 заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

"10.4.Байгаль орчны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага энэ хуулийн 10.5-д заасан танилцуулгаас гарсан саналыг нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгасан эсэх болон үнэлгээний шинжилгээ хийсэн шинжээч, мэргэжлийн зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн төслийг хэрэгжүүлэх эсэх асуудлыг

шийдвэрлэх бөгөөд хэрэв байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээгээр тухайн төсөл нь усны нөөц, амьжиргааны тогтвортой байдалд ноцтой сөрөг нөлөө үзүүлэх нь тогтоогдсон тохиолдолд төслийг хэрэгжүүлэхийг хориглоно.”

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Сэддорж

4.Төслийн 3 дугаар зүйлийн 9 дэх заалт буюу 10 дугаар зүйлийн 10.5 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулах:

“10.5.Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний тайланг төсөл хэрэгжүүлэгч, үнэлгээ хийсэн мэргэжлийн байгууллага хамтран төслийн нөлөөлөлд өртөх иргэдэд танилцуулж, санал авах ажлыг зохион байгуулах бөгөөд төслийн улмаас иргэдэд учирсан хохирол, зардал, амьжиргааны алдагдал, усны хүртээмж, байгаль орчин, нийгэм, соёлын орчинд үзүүлсэн үр дагавар, нөлөөллийг хамруулан иж бүрнээр үнэлж, бүрэн нөхөн төлнө.”

Санал гаргасан: Улсын Их Хурлын гишүүн Р.Сэддорж

Байгаль орчин, хүнс, хөдөө аж ахуйн байнгын хороо